

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.07.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

Bilindiği üzere fındık üretiminde Türkiye dünyada ilk sıralarda yer almakta ve diğer ülkelerde uygulanan devlet ve şirket destekli projelere rağmen Türkiye'yi geçecek düzeyde bir üretim sağlanmadığı uzmanlar tarafından da ifade edilmektedir. Üretilen fındığın %20'si iç tüketime ayrılırken %80'i ihraç edilmekte olup son 8 ayda 205 Bin Ton fındık ihracı gerçekleştiği ve yaklaşık 1,5 ile 2 Milyar Dolar civarında gelir elde edildiği belirtilmektedir. Küçük aile işletmeleri tarafından yapılan fındık üretiminin ise yaklaşık 400 bin ailenin geçim kaynağını teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Öte yandan fındık çikolata sanayisinin hammaddesi olduğu için büyük firmalar tarafından talep görmektedir. Bu nedenle de üreticinin desteklenmesi elzemdir. Diğer yandan fındık taban fiyatlarının belirlenmesi meselesi gündemdeyse de, fındık fiyatını çiftçi yerine alıcıların belirlemesi, üreticiyi zarara uğratmaktadır. Yaş çay ve buğday için açıklanan tatminden uzak fiyatlar üreticiyi halihazırda güç durumda bırakmıştır. Fındık üreticileri bu nedenle kaygı duymaktadır. Düşük açıklanan taban fiyatlar, üreticiden ucuza alınan fındığın tüketiciye pahalıya satılmasına da yol açmaktadır. Fındık üreticileri için bir diğer sorun alanı da, üretimin fazla olduğu yıllarda ürünü stoklayacak ve piyasaya sunacak bir kurumun olmayışı şeklinde dile getirilmektedir.

Bu bağlamda;

Bu bağlamda;

- 1- Fındığın gramı için ne kadar ödeme yapılacaktır; destekleme için bütçe ayrılmış mıdır?
- 2- 2024'te yüzde 14 artışla 738 bin 931 tonu bulmasının beklenen fındık için öngörülen destekler ne zaman ödenecektir?
- 3- Dünyada fındık üretiminde lider konumda olduğu dile getirilen Türkiye'de neden fındık üretimi ve üreticileri için bir proje gerçekleştirilmemiştir?

- 4- Fındık üreticileri yerine alıcı konumda olan büyük firmaları desteklemenizin gerekçesi nedir? Bu destek miktarı ne kadardır?
- 5- Hâlihazırda fındık üreticilerinin yaşadığı sorunun kaynağı üzerine kapsamlı bir araştırma yapılmış mıdır? Elde edilen bulgular nelerdir?
- 6- Bu yıl açıklanacak olan taban fiyatlarda; üreticinin zarar etmemesi ve tüketicinin de uygun fiyatla fındığa erişimini sağlayacak bir yöntem uygulanacak mıdır?
- 7- Yaş çay ve buğday fiyatlarının düşük açıklanmasının yarattığı/yaratacağı sorunlar nazara alınarak fındık üreticilerinin zarara uğramaması adına bir önlem alınması gündemde midir?
- 8- Üretim fazlası fındıklar için uygun stok merkezleri ve dağıtım mekanizmaları oluşturulmuş mudur?
- 8- Üretilen fındıkların zarar görmeden alınarak ücretlerinin derhal ödenmesi sağlanacak mıdır?
- 9- Fındık üretimini ve üreticilerini destekleyecek çalışmalar yapılması gündeminizde olacak mıdır? Mevcut mağduriyetlerin giderilmesi için hangi önlemleri alacaksınız?
- 10-Üreticilerin üretimden pazarlamaya kadar olan bütün süreçlerinin denetlediği bir mekanizma neden yoktur? Bu konuda bir çalışma yapılacak mıdır?
- 11- Sermaye ve fındık tekelleri için öngörülen/verilen teşviklerin üreticiye verilmesi sağlanacak mıdır ? Neden sermayeye teşvik verilirken, üretici bundan mahrum bırakılmaktadır?
- 12- Fındık üreticilerinin sosyal güvenceye kavuşması sağlanacak mıdır?
- 13- Üretim ve hasat aşamasında çalışan mevsimlik tarım işçilerinin sosyal güvenceye kavuşturulması ve haklarının korunması amacıyla çalışmalar yapılması gündeminizde olacak mıdır?